



Video opazovanje meteorjev – polletni pregled

Kamera: KAYAK 1, objektiv: 28mm, f/1,8, vidno polje = 50°, kraj: Ljubljana-Tacen, $\lambda = 14,4580^\circ$, $\phi = 46,1030^\circ$, Letošnje prvo polletje je bilo nekoliko slabše ob lanskega glede jasnih noči., ki jih je bilo samo 34,6%. Je bil pa februar rekorden po številu meteorjev kakor po jasnih nočeh.

Tabela 1: video opazovanje meteorjev od 1.1. do 30.6.2008

Mesec	št. meteorjev	št. ur	št. noči	Roji
Januar	21	12,5	3	SPO=18, ANT=1, DCA=1
Februar	108	94,7	17	SPO=96, DLE=1, ANT=10
Marec	82	54,2	12	SPO=72, ANT=9, DLE=1
April	76	48,3	13	SPO=163, LYR=4, ANT=9
Maj	84	42,1	13	SPO=71, ANT=11, ELY=2
Junij	36	15,9	5	SPO=33, ANT=3,
Skupaj	407	267,6	63	SPO=353, ANT= 45, DLE= 2, LYR = 4, ELY= 2

Stane Slavec



Sporadik SPO, trajanje: 4,5s, kotna hitrost = 9,1°/s, svetlost = -2 magnitudi. Foto: Stane Slavec.

Meteorski roj Kvadrantidov (QUA) je imel maksimum 3./4.1., bilo je oblačno. Januar v Ljubljani ni bil ugoden mesec za snemanje, saj sem imel samo 3 jasne noči. Sirko Molau poroča, da pa so imeli drugi opazovalci evropske mreže video opazovanj v januarju zelo ugodne pogoje, saj so v 1200 urah posneli 4500 meteorjev. DLE Delta Leonidi so imeli maksimum 25.2., bilo je oblačno, Liridi (LYR) maksimum 22.4., bilo je oblačno, junijski Botidi (JBO) maksimum 27. junij, nisem snemal ker je bilo delno oblačno. ELY – Eta liridi so imeli maksimum 8. maja ob 18h UT, zvečer je bilo delno oblačno, posnel sem 1 meteor. LYR – Liridi so imeli maksimum 21./22.4., bilo je oblačno. ANT – Antihelion je izvor meteorjev, ki je 12° vzhodno od pozicije Sonca na ekliptiki. Celoten pregled opazovanj je podan v spodnji tabeli.

Efemeride avgust 2008

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.08.	05:44	20:31	05:26	20:40	CEST
05.08.	05:49	20:26	10:31	21:59	CEST
10.08.	05:55	20:18	16:08	--	CEST
15.08.	06:02	20:10	19:36	04:07	CEST
20.08.	06:08	20:02	21:14	10:09	CEST
25.08.	06:14	19:53	--	16:29	CEST
30.08.	06:20	19:44	05:42	19:26	CEST

- ★ **Merkur** je na nebu od sredine meseca dalje, ko v bližini Venere zahaja slabo uro za Soncem. Proti koncu meseca se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.
- ★ **Venera** je avgusta Večernica in zahaja približno uro za Soncem. Konec meseca se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.
- ★ **Mars** je viden na večernem nebu. Sprva zahaja okoli desetih, nato pa vedno bolj zgodaj in konec meseca v družbi Venere in Merkurja zaide uro za Soncem. Sredi meseca se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.
- ★ **Jupiter** lahko sprva opazujemo do štirih zjutraj, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide že pred drugo. Giblje se v ozvezdju Strelca.
- ★ **Saturn** je v ozvezdju Leva viden v prvem delu meseca zvečer. Sprva zahaja okoli desetih, sredi meseca pa skupaj z Venero in Merkurjem zaide približno uro za Soncem.
- ★ **Uran** v začetku meseca vzhaja okoli desetih, konec meseca pa je na nebu vso noč. Nahaja se v ozvezdju Vodnarja.

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

1. avgusta lahko opazujemo delni Sončni mrk. Začne se ob 11:04 in konča ob 12:21. Ob maksimumu Luna zakrije slabih 5

12. avgusta nastopi meteorski roj Perzeidov s 100 utrinki na uro.

V noči s 16. na 17. avgust nastopi delni Lunin mrk. Začne se ob 20:24 in konča ob 1:55.

Urška Pajer

Jupiter



Posneto 2. julija zjutraj na astronomskem taboru Kmica. Foto: Rok Vogrinčič.

Rok Vogrinčič

Objekti globoko v vesolju avgusta

Avgusta opolnoči kulminirajo ozvezdja Vodnar, Pegaz, Kušcar in Kefej, tema pa se podaljša na malone šest ur. Rimska cesta se boči čez nebo od vzhoda do zahoda in je še vedno v ugodni legi za opazovanje z binokularjem.

V Vodnarju najdemo dve kroglasti kopici, *NGC 6981 (M 72)* in *NGC 7089* (M 2)*, odprto kopico *NGC 6994* (M 73)* ter planetarno meglico *NGC 7009**. V Pegazu, velikem ozvezdju, najdemo pravzaprav le kroglasto kopico *NGC 7078* (M 15)*, v Kušcarju dve kroglasti kopici, *NGC 7209** in *NGC 7243**, ter v Kefeju prav taki dve, *NGC 7160** in *NGC 7235*. Zvezdica pomeni, da objekt vidimo kljub svetlobnem onesaženju.

NGC 7078 (M 15) v Pegazu je v naših inštrumentih vidna pod kotom 7 ločnih minut, v resnici pa ima v

razdalji 33 600 svetlobnih let premer 175 svetlobnih let. Rimska cesta bi zvezde iz nje iztrgala s plimskimi silami na razdalji 210 svetlobnih let od centra te kroglaste kopice: najbrž je najgostejša v naši galaksiji, tako gosta, da bi v centru utegnila imeti črno luknjo, ki jo astronomi zdaj skušajo odkriti s pomočjo Hubbleovega teleskopa. Poleg 112 spremenljivk (tudi Kefeide tipa II) in 9 pulzarjev so v tej kopici našli tudi planetarno meglico.

Tudi *NGC 7089 (M 2)* je gosta kopica, a *NGC 6981 (M 72)* sodi med najmanj goste. Ni pa še odločeno, ali je *NGC 6994 (M 73)* res odprta kopica (ali ostanek zelo stare odprte kopice), ali pa je le asterizem – v daljnogledu je videti le štiri zvezde na kupu.

Rok Vidmar

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštnega seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.adj.si/PostniSeznami/SloAstro>.

Trenutno ima lista 154 članov.

Aram Karalič

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, ali pa astronomska šala.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu